

مسلكه موافق آثار مع المنونيه
قبول اولنور . درج ايدلمين
بازيلز اعاده اولنماز .

البرهان

آدرس تبدیلند. آریجه
• غروش کوندلملدور.

مکتوبلرک امضاری واضح
و اوقوناقلی اولسی و آبونه
صره نومروسنی محتوی
بولونمسی لازمدر

ممالك اجنييه ايجون آبونه
اولا نلرك آدرسارلينك
فرانسزجه يازلسي رجا اولنور.

پارہ کوندردیکی زمان نہیہ
دائر اولدیفی بیلدیرلسی
رحا اولنور

اتبعون اهدكم سبيل الرشاد

صاحب و مدیر
اشرف ادب

باش محرم
محمد ماکف

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم

جلد ۷۸

۲۲ مایس، ۱۳۴۰

✻ نچینه ✻

۱۹ شوال ۱۳۴۲

7.1.25

صدرايد، چکنه، حياتی يو کستمه که، مال و منزل صاحبي اولمغه چالیشه رق
بو خسته لقدن رهاياب اولمغه حالشسون .

محاسبه نك برمسلكه سالك اولانلر حياننده وقوع بولماقده اولدينى مشاهدات و تدقيقات نتيجه سنده آ كلاسلمقده در . يابدقلى ايشلر ايلكى اعتباريله يكدىكرينه مشابه اولان ايشجيلر آره سنده محاسبه وقوعى محتمل دكلدر . بناء عليه حسد خسته لغيله معلول اولانلر بر ايشه سلوك واو ايشده ايلريله مكله كنديلرني حسددن قورتارمغه چاليشملى، مشروع رقابت حدودى تجاوز اتمه مليرلر . ايكي رقيدن برى عدم موفقيته دوچار اولاجق اولورسه بوموفقيتسزلكك كنديسنجه مجهول قالان بر طاقم اسبابه استناد ايتديكنى اونوتما مليرد .

(واقیموا الصلوة و اتوا الزکاة وما تقدموا لانفسکم من خیر تجدوه عند الله) نظم جیلندن، شہسز، مراد الہی بودر. اہل کتاب طرفندن حسدہ دوچار اولان مؤمنلرہ جناب حق کندیلرینہ حسد ایدنلری عفو اتمہلرینی، دوچار اولدقلری اشکنجہلرہ صبر ایلہلرینی، کندیلرینہ جناب حق خاطر لاتان و اوامر الہیہ سنہ توفیق حرکتہ قبلرینی جذب ایدن صلاتی اقامہ، مسلمانلرک عددینی چوغالتہ جق، قوتلنديرہ جک، مدافعہ دین ایچون لازم اولان آلات و ادواتک تدارکنی تسہیل ایدہ جک اولان زکاتی اضا اتمہلرینی فرمان بوور مشدر .

بو یوله فدا اولونا حق مالرك هدر اولاجنه دائر قبلرده حاصل اولاجق او هام و وسوسه لری ازاله ایچون جناب حق (وما تقدموا لانفسكم من خير تجدوه عند الله) بیوریور . ایلك یانلارك حسن عاقبتندن ناصل شهه ایدیه بیلیر که جناب حق (ومن اوفی بعهده من الله) بیوریور . یا خود انفاق ایتدیکمز و یا ایشله دیکمز هر هانکی بر

اسرار قرآن

مانسخ من آية او نفسها نات بخير منها.... الخ الآية

حسد خسته لغنه دوجار اولانلر ، هم کندیلرینی ، هم هر کسی
مستریخ ایتمک اولی اولدیغنه اعتقاد ایتمه لری کرکدر . حسودلرک
بوتون اندیشه لری حسد ایتدکلری انسانلری فلاکنه دوجار ایتک ،
بوفلاکتلری جلب ایچون مماندیا اوغراسیق ، دوشونمک ، دیدیشمک
ونهایت بر مضرت ایقاعنه موفق اولارق حسد ایتدکلری انسانلری
کندیلرندن دهها آشاغی بر موقعده کورونجه غمون اولمقدرد . بونلر بو
خط حرکتی تعقیب وباشقه لری دوشورمکه وبقف نفس ایده جکلرینه
کندیلرینی یوکستیمکه چالیشسلر ، بو وادیده احراز موفقیت ایتیمکه
قلبلرینی دلشاد ایتسلر وبو صورته مشغلتیمز ، ضررسز فعالیتلرده
بولونسلر هیچ شهسز دهها موفق اولورلر .

حاسدی حسده سوق ایدن سائق محسودك مقامی ایسه اوده او
مقامه یو کس لک ایچون لازم اولان اهلیت و لیاقتی احرازه چالیشسین .
یاخود محسودك فضل و عرفان و شهرتی حاسدی بیقرار ایدیورسه
اوده تحصیله ، تدقیقه وقف حیات ایدوب ده یو کسک بر شهرت علمیه
احرازینه قویولسون . یاخود حسدك سائق محسودك ثروتی ایسه حسد
بر صنعت ، بر ایش صاحبی اولمه صرف غیرت ایدرک ثروت قازانسین .
خلاصه بو فنا خسته لاله دوچار اولان ، حسد ایستدیکي انسانلرک
نائل اولدقلری نعمتلری دوشونمکله ، اونلرک زوالی تمنی ایتمک وزواله
چایشمقله اصرار اوقات ایده جکنه ، باشقه لرینک زوال نعمتیه تشفیة

شيثك بر ذره سى اونك علمندن ناصل اوزاق قالايليركه جناب حق سميع وبصيردر .

شبهه يوقدركه اسلام عالمى محو ايدن ، تارمار ايله ين يكانه سبب مسلمانلرك اوامر الهى دن روگردان اولمالرى ، كلمه الهى اعلادن فراغت ايله ليدير . مسلمانلر ، الله يولنده بر فداكارلىق ايتيز اولديلر وبويوزدن عذابى حق ايتديلر . تهلكه لره دوشديلر . صوكره كنديلريه فسالق ايتكمده او قدر ايلرى كيتديلر كه غضب الهى به اوغراديلر ، بصيرتلى كور اولدى . حال بوكه مسلمانلر دوشونسلر جناب حقاك بو قول الهى اونلره كافى بر رهبر اولوردى : « وافقوا فى سيل الله ولا تلقوا بايدكم الى الهلكه واحسنوا ان الله يحب المحسنين » فقط مسلمانلر قرآن كريمى ناصل آكلاسينلر واونك اوامر هاليه سيله ناصل عمل ايدم بيلسينلر كه كوزلى كورمه يور وقولاقلرى طوبعا يور .

بو آيت كريمه مسلمانلرك ضعف زماننده نه يالمايلرى لازم كلديكى ايضاح ايتكمده ، مسلمانلر دين نامه برفته يه ، ياخود مال وجان اعتباريله بر فلا كته دوچار اولورلر اذاي دفعه قادر اولمالار و حرب ايله فته لرى ازاله ايدم منزلر اوزمان فته لرك قارا كاغنه وظلم فلا كتلر نه كوز يومه رق اقامه صلات ايتملرى ، دنيايه و دنيايك سوسلرينه اهميت ويرميرك خدا يولنده جانلرى وماللىرى فدادن چكينه ملرى ، جناب حقاك مؤمنلردن جنت مقابله جانلرى وماللىرى اشترا ايتديكى خاطر لاملرى اقتضا ايتديكى بيان بو يور مقدمه در .

بوندن باشقه ضعف حالده اولان مؤمنلره ايجاب ايدن ماللرينك زكاتى ويرمك وبوصورتله لازم اولان آلات وادواتى استكمال ايلك ، شوكت اسلاميه يي تحكيمه غيرت ايتك ، مصالح اسلاميه يي صيانته حاضر لائق ، كنديلرينه تجاوز ايدندن انتقام آلمقدرد .

مؤمنلر ضعيف اولدقلى زمان جناب حق اونلره اذيت ايدنلره عفو وصفح ايله مقابله ايتملرى امر ايدير . « لا يخذ المؤمنون الكافرين اولياء من دون المؤمنين ومن يفعل ذلك فليس من الله فى شى الا ان تتقوا منهم قاتة » بناء عليه مسلمانلر ضعيف ايكن انتقام آلمغه شتاب ايتملى ، قوت ومكنت زمانى بكمه مليرلر . كسب قوت ايتدكلرى زمان مسلمانلر بر دقيقه ذلته تحمل ايتميرك وظيفه لرى ايفا ايتميرلر . مسلمانلر عددلرينك آزلغندن ، دشمنلرينك چوقلغندن وتضيقاتندن اصلا مايوس اولماليرلر . چونكه جناب حق هر شيه قادر در . حق تعالى مسلمانلره اولان وعدينى تحقق ايتديرمش ، عددلرى چوغالتمش ، قوتلرى قات قات يوكستمش ، كندى قوتيله اونلرى تأييد ايتمش وبوصورتله مؤمنلرى دشمنلرينه غالب ايتميدر . اهل كتاب جناب حقاك مسلمانلره احسان بيوردى نعمتله حسد كوزيله باقشلر ومسلمانلرك وادى كفره صابملىرى آرزو

ايتمشلردى . بونلر مسلمانلره باطل حق ، چيركى كوزل كوسترمكه چالشمشلر ، ضعيف تدرىجا ايستدكلرى يوله سوق ايتك ايچون هر درلو افتزاده بولونمشلر ، جنتك يالكر يهود ونصارايه خاص اوله جفى ومسلمانلردن هيچ كيمسه نك اورايه كيرميه جكنى سويله يرك مسلمانلرى طوغرى يولدن چويرمك ايسته مشلردى .

مسلمانلرك اكثريسى امى ايدى . اوقومه ، يازمه بيلمزلردى . بناء عليه اهل كتابدن طوبدقلى سوزلرك اويدورمه بر طاقم خرافات دكل ، تورات وانجيل آيتلى اولديغه ذاهب اولويورلردى . حال بوكه بونلر اهل كتابك فساد چيقارمق ايچون تصنيع ايتدكلرى بر طاقم اراجيفدن عبارتدى .

عربلر امى برامت ، اهل كتاب ايسه علم وجدل اربابى اولدقلى ، عربلر بونلره مناقشه كيريشمكدن تحاشى ايدرلر ، بونلرك سويله دكلرى سوزلره اينايورلردى .

وقتاكه دين ميين كوندريله رك انسانلرى طوغرو يوله سوق ايتكه باشلادى ، هر قائلك سوزينه اينانماق ، اعتماد ايتماك لازم كلديكى تعليم واهل كتاب اولان مفتريلردن حجت و دليل ايسته مى امر بويورولدى . اهل كتاب عليه الصلاة والسلام اقدمزك بو دعوتنه اجابت ايدم مامشلر ؛ بالعكس بوتون هر بلره ، بوتون اميلره قارشى مفترى اولدقلى ، بونلرك وحى الهى ي افاده ايتمه دكلرى ، بالعكس اويدوردقلى بر طاقم بهتانلرى ايلرى سوردكلرى ، هر كسى اضلال ايتك ايسته دكلرى آكلاشيلمشدى .

بو آيات كريمه جنتك يهود ونصارادن غيريلرينه حرام اولديغه دائر ايلرى سوردكلرى دعوالرك بهتان اولديغى بيان ايتدكدن صوكره جناب حق ، خلقك جنت يولنه ناصل سلوك ايدم جكلرى ايضاح ايتكمده در . بو صورتله يهود ونصارى صورت قطعيله الزام ايدلمشلر و بوتون اويدوردقلى اراجيف تارمار ايدلمشدى . آيتك خاتمنده بويوروليوركه : « بل من اسلم وجهه لله وهو محسن فله اجره عذربه فلا خوف عليهم ولا هم يحزنون » بناء عليه اجر واحسان الهى ي احراز ايتك ، هر درلو قورقو وحزند نجات بولمق ايچون شوايى اساسى كوز او كنده بولديرماليدر : ريسى انسانك كنديسى جناب حقه تسليم ايتمى وبو صورتله اوامر الهى ي ايفا ايلسى ، نواهيدين اجتناب ايتمى ، ايكنجيسى ده احساندر . معلوم اولديغى اوزره فنا اولمايان ، موجب اذا اولمايان هر شى احساندر . معروفى امر ، منكرى نهى ، علمى نشر ، شاشيرمشلرى طوغرو يوله سوق ، احتياج اربانه معاونت ، فلاكتيده لرك فلاكتى تخفيف ، خسته خانه لرى انشاء ، مملكتى حمايه ايچون مالى فداكارلىق ، افراد واقوامك سلامتتى تأمين ، بونلرك هپسى احسان بابنه داخلدر .

محرر لری ایسہ (تورات) دیور۔ کرچہ برچوق پرلردہ (کتاب) دن مراد (تورات) ر۔ فقط برکلمہ مک مفہومی باشقہ، ماصدق ینہ باشقہ در۔ حال بوکہ بوآیتدہ معنای توییخی افادہ ایدہ جک جہت، ماصدق دکل، مفہومدر۔ یعنی تورات دکل، کتاب در۔ (کتاب اللہی اوقویوب طورورکن بویلہ یایورسکز) جملہ سندن آکلاشیلان خطاب عتاب، (تورات اوقویہ رق) تعیرندن هیچ بر زمان آکلاشیلامز۔

(۳) (افلاتعلولون) نظم جلیلی «اوقودیغکزی آکلامایورمیسکز؟» دیمک دکل، «عقلکیز یوقی؟ یاخود عقلکیز ایرمیورمی؟ نہایت یایدیغکیزه عقلکیز ایرمیورمی؟» دیمک اولہ بیلیر، کہ یایدققری ایشلر بر بودالاق اولدیغنی تنصیص ایدہ رک ایکنجی بر عتاب افادہ ایدر۔ حاصلی بورادہ یامفعول تقدیر ایتیمو عقل فعانی لازم منزله سندن طوتہ رق نفی ماہیت معناسندن تلقی ایتیمک یامفعول تقدیر ایدیلہ جکسہ مفسرینک یایدققری کہی (قبیح صنیع) تقدیر ایدیلک لازم کلیردی۔ یوقسہ (اوقودیغکزی آکلامایورمیسکز؟) سؤالی پک قابا۔

(۴) (کندی نفسکزی) رینہ (کندیکزی) دیمک اقتضا یدرایدی۔ چونکہ بورادہ (نفس) دن مقصد (کندیکز) دیمکدر۔ (جسد) مقابلی اولان (نفس) دکلدر۔

۲۵— (واستعینوا بالصبر والصلوة وانها لکبیرۃ الا علی الخاشعین) آتی: «سز، حوائجکیز ایچون صبرو صلاۃ ایلہ استعانہ ایدیکز۔ واقما بوصورتلہ استعانہ آغیردر۔ لکن اهل خضوع وخشوع ایچون خفیدر۔» دیہ تفسیر وترجمہ ایدلمشدر۔

نورالیان ترجمہ لری ایچندہ کایسی کہی کورونن بوتفسیر وترجمہ درہ دخی سویلہ جک نہلر وار۔ بورادہ بعض تفسیرلرک، ازجملہ قاضینک (استعینوا علی حوائجکم) فقرہ سی ترجمہ ایدلمک ایستہ نیلمش۔ حال بوکہ عربجہدہ بو عبارتک معناسی ترکجہدہ کی (حوائجکیز ایچون) دیمک دکلدر۔ عربجہدہ حاجات ایلہ حوائجک اساساً فرقی اولمامقلہ برابر لسانزدہ حوائج کلہ سی دہا خصوصی بر معنی ایلہ آکلاشیلیر۔ بناءً علیہ بورادہ (حوائج) دینلمیوب (احتیاجاتکیز) دینلمک اقتضا ایدردی۔ (علی حوائجکم) عبارتہ تفسیرہ سی دہ (حوائجکیز ایچون) صورتندہ دکل، (احتیاجاتکیزه قارشی) دیہ ترجمہ ایدلمک ایجاب ایدردی۔ چونکہ بوقیددن آکلاشیلاجق اولاجق فائدہ تفسیرہ استعانہ یہ «مفعولہ» تقدیرندہ دکل، استعانہ ایلہ صبرک وجہ مناسبتی کوسترہ جک بر متعلق ارانہ ایتیمکدر۔ بوندن دولانی قاضی بیضاوی (علی حوائجکم) قیدینک عقبندہ (بانتظارالنجاح والفرج) دیمہ یی اونوتامش وبوجہلہ صبرک بر لازمندہ اشارت ایدرک صبر ایلہ استعانہ در۔ بر نیکیینک تلقینی مندیج بولندیغنی آکلاتیورمشدر۔ عینی زماندہ حوائجی «مستعانلہ»

انسانک کندیجی جناب حقہ تسلیم ایتہ سی، انجق جانب کبریایہ توجہ ایدرک عبادت، معاونت ودعانہ باشقہ بر طرفہ یوز چویرمہ مسیلہ اولور۔ فاتحہ شریفہدہ «ایک نعبدوا یک نستعین» نظمیلہ۔ نقطہ یہ اشارت اولمشدر۔ شرعاً مسلمانلق ایشته بودر۔ مسلمانلکک اک اساسی ایکی رکنی جناب حق توحید ویالکیز آکا عبادتدر۔ بوایکی رکنی اقامہ ایدن مسلم اولور۔ بوندن طولاییدرکہ حضرت ابراہیم، مسلمدی۔ «ماکان ابراہیم یهودیا ولا نصرانیا ولکن کان حنیفاً مسلماً وماکان من المشرکین» بوتون انبیاء، بوتون ربانیلر، بوتون احبار ہرکسی کتاب اللہک احکامنہ دعوت ایدیورلردی۔

بوتون انبیاء ورسل عظام اسکیدن بری ہرکسی توحید دعوت ایتیمکدہ ایدیلر۔ حضرت ابراہیم سموات وارضہ کوزلرینی کزدیرہ رک اک بو بوک اجرامی تدقیق ایتدکدن صوکرہ بونلرک دیکشن بر طاقم عالملر اولدیغنی کوردکدن صوکرہ «انی وجہت وجہی للذی فطر السموات والارض حنیفاً وماانا من المشرکین» وجاہہ قومہ قال اتحاجوننی فی اللہ وقد ہدان، «وصی بہا ابراہیم بنیہ ویعقوب یا بنی ان اللہ اصطفی لکم الدین فلا تموتن الا وانتم مسلمون» مسیح علیہ السلام در۔ مسلماندی۔ ہرکسی توحیدہ دعوت ایدردی۔ الحاصل هیچ بر شریعت، حق خریستیانلق بیلہ (توحید) دن باشقہ بر عقیدہ ایلہ کوندرلما مشدر۔ بوتون شرائع سماویہ نک رکنی توحیددر۔ (ان الدین عنداللہ الاسلام)

قرآن ترجمہ لرنڈہ کی خطا لر

۲۴— نورالیان محرر لری (اتأمرون الناس بالبر وتنسون أنفسکم واتم تتلون الکتاب افلاتعلولون) آیت کریمہ سی شویلہ ترجمہ ایتشلر: «سز توراتی اوقویہ رق ہرکسہ افعال خیرہدہ بولونمہ یی امر ایدیور وکندی نفسکزی اونودیورمیسکز؟ اوقودیغکزی آکلامایورمیسکز؟» بورادہ برقاج خطا واردر:

(۱) (واتم تتلون الکتاب) جملہ حالیہ سنک ہم ربطی، ہم ترجمہ سی یا کلشدر۔ ربطی یا کلشدر؛ چونکہ امرہ قید پایلمش۔ یعنی (اوقویہ رق امر ایدیور)۔ دینلمشدر۔ حال بوکہ اول امرہ نسیانہ ویاخود طولایسیلہ ہر ایکسنہ عائد اولق لازم کلیر۔ ترجمہ سی یا کلشدر؛ چونکہ (اوقویہ رق) دکل، (اوقویوب طورورکن) اولق لازم کلیر۔ زیرا بوجہلہ حالیہ توییخ افادہ ایدرایکن (اوقویہ رق امر ایدیور) دینلیدیکی زمان معنای توییخ یوقدر۔

(۲) نورالیان محرر لری دائماً قرآنک عمومی اولان معناسی خصوصیتلہ تفسیر ایدیورلر۔ مثلاً قرآن (کتاب) دیور، نورالیان